

STATSFORVALTEREN I MØRE OG ROMSDAL
sfmrpost@statsforvalteren.no

Oslo, 22. mai 2025

Sak nr.: 25-5034
Ansvarlig advokat: Tine Larsen

TILLEGG TIL KLAGE I FORBINDELSE MED NY BEHANDLING - AKVAKULTUR TØFTA, AVERØY

Det vises til klage fra Naturvernforbundet og Naturvernforbundet i Kristiansund og Averøy over forurensingstillatelse til landbasert akvakultur på Tøfta i Averøy. Etter at det reviderte vedtaket av 19. juni 2024 er opphevet av Miljødirektoratet, skal klagen over det første vedtaket av 13. juni 2024 behandles på nytt. Naturvernforbundet er gitt mulighet til å supplere klagen innen 23. mai 2025.

I tillegg til argumentene i opprinnelig klage, vil Naturvernforbundet, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal og Naturvernforbundet i Kristiansund og Averøy (heretter omtalt samlet som Naturvernforbundet), understreke risikoen for at utslippene som er gitt tillatelse vil føre til forringelse av miljøtilstanden i de berørte vannforekomstene, og at tillatelsen dermed er i strid med forpliktelsene i vannforskriften.

1. Nærmere om utslippene og vannforekomstenes miljøstatus

Det er gitt tillatelse til store utslipp av organisk karbon (TOC), nitrogen (Tot-N) og fosfor (Tot-P). Vannforekomstene Kristiansund-Ytre og Bremsnesfjorden vil påvirkes av forurensningen.

Før tillatelse kan gis, må det vurderes konkret om utslippsmengdene vil føre til overskridelse av gjeldende miljøkvalitetsnormer. Det kan ikke gis tillatelse til utslipp som fører til forringelse av miljøtilstanden i hele eller deler av vannforekomstene, eller at miljømålet ikke nås, jf. vannforskriften § 4.

1.1 Vannforekomsten Kristiansund-Ytre

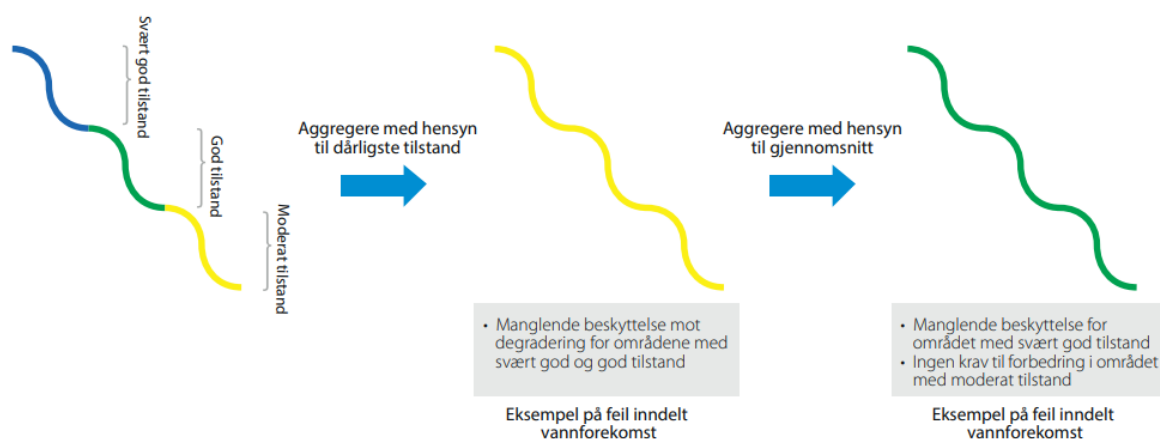
Kristiansund-Ytre en stor vannforekomst av type «åpen eksponert kyst». Vannforekomsten er i Vann-Nett klassifisert til god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand.

I tillatelsen side 8 står det at «*Modelleringen gjort av utslippet peker på at det vil være en lokal økning i konsentrasjonen av fosfor og nitrogen rundt utslippspunktet. Det er forventet at et område rundt utslippspunktet vil være noe forringet, men det skal ikke forringe hele vannforekomsten.*»

Naturvernforbundet påpeker at det i henhold til vannforskriften ikke er anledning til å forringe verken hele eller deler av en vannforekomst. Dersom deler av en større vannforekomst forringes, er dette

også en forringelse i strid med vannforskriften. Dersom utslippet medfører at miljøtilstanden endres for deler av forekomsten, må forekomsten deles opp i flere forekomster. Det fremgår av Veileder 01:2018 (karakteriseringsveilederen) side 9 at den enkelte vannforekomst skal ha en *ensartet* vanntype, miljøtilstand og miljømål. Dersom deler av eksisterende vannforekomst har eller får en annen miljøtilstand enn resten, må den skilles ut.

Bakgrunnen for at deler av vannforekomsten som har eller får dårligere miljøtilstand må skilles ut i egen forekomst, fremgår av karakteriseringsveilederen side 9: Manglende inndeling fører til at deler av vannforekomsten framstår med bedre tilstand enn det som er tilfelle, og da blir det ingen krav til forbedring her. Og motsatt: dersom de delene av vannforekomsten med verst tilstand legges til grunn for tilstanden i hele vannforekomsten, kan de områdene innen vannforekomsten som har en bedre tilstand miste beskyttelsen de får gjennom miljømålet som sier at tilstanden ikke skal forringes. I karakteriseringsveilederen side 9 illustreres dette slik:

Figur 2-2 Illustrasjon av konsekvensene for miljømålsvurdering dersom vannforekomstene ikke i tilstrekkelig grad beskriver dagens tilstand.

Forringelse og dårligere tilstand i en del av vannforekomsten, kan dermed ikke «utliknes» ved at andre deler av vannforekomsten har god tilstand.

Det står i vedtaket at det er «et område» rundt utslippspunktet vil bli forringet, men størrelsen er ikke nærmere definert. Veiledende nedre grense for størrelsen på en kystvannforekomst er 1 km², jf. karakteriseringsveilederen side 13. Dersom det er avgjørende for å nøyaktig identifisere hvilke områder som har dårligere enn god miljøtilstand, kan også mindre størrelse enn 1 km² være nødvendig.

Når det i tillatelsen er lagt til grunn at deler av forekomsten vil få en forringelse av miljøtilstand som følge av utslippet må dette vurderes som en selvstendig vannforekomst

1.2 Vannforekomst Bremsnesfjorden

Det er i tillatelsen lagt til grunn at strømningsforholdene vil medføre at utslipp i noe grad vil bli ført inn i Bremsnesfjorden og påvirke denne. I tillatelsen er det opplyst at Bremsnesfjorden er

klassifisert til god økologisk status og udefinert kjemisk tilstand, og at Bremsnesfjorden vil tåle utslippet.

Når det kommer til miljøkvalitetselementet nitrogen, fremgår det av Vann-Nett at på Totalnitrogen har vannforekomsten «moderat» tilstand:

0303011400-6-C Bremsnesfjorden

Oppsummering	Miljøtilstand	Påvirkning	Tiltak	Informasjon	Miljømål	Beskyttede områder	Arkiv			
Fysisk - kjemisk										
KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	GJ.SNT. NEQR	EQR VERDI	VERDI	GRENSEVERDIER	REF.VERDI	MÅLEENHET	ANTALL PRØVER	ÅR FRA-TIL	KILDE
+ Turbiditet/siktedyp	(0) Udefinert									
+ Temperaturforhold	(1) Udefinert								2017 - 2017	Vannmiljø
+ Oksygenforhold	(1) Svært god	0,900					ml/l		2017 - 2017	Vannmiljø
+ Salinitet/konduktivitet	(1) Udefinert								2017 - 2017	Vannmiljø
+ Forsuringstilstand	(1) Udefinert								2017 - 2017	Vannmiljø
- Nitrogenforhold	(3) Udefinert	0,500					µg/l		2014 - 2021	Flere
Eutrofiering										
Totalnitrogen	Moderat	0,500			291.0;380.0;560.0;800.0		µg/l		2021 - 2021	Kilde ikke definert
Total organisk karbon	Udefinert			22,628				4	2014 - 2020	Vannmiljø
Udefinert										
Kjeldahl-nitrogen	Udefinert			2,394				3	2019 - 2020	Vannmiljø
Fosforforhold	(1) Svært god	0,900					µg/l		2014 - 2020	Vannmiljø
Eutrofiering										
Totalfosfor	Svært god	0,900		1,561	20.0;25.0;42.0;60.0		µg/l	7	2014 - 2020	Vannmiljø
+ Silikat	(0) Udefinert									

"Det verste styrer"-prinsippet, jf. vanddirektivet Vedlegg V, innebærer at kvalitetselementet med dårligst tilstand bestemmer tilstanden for vannforekomsten. Klager reiser derfor spørsmål ved om status for kvalitetselementet nitrogen må være styrende for tilstandsklassifiseringen i denne vannforekomsten.

Moderat miljøtilstand i Bremsnesfjorden for totalnitrogen tilsier at vannforekomsten heller ikke tåler den økte tilførselen av nitrogen som denne tillatelsen vil medføre. Med tilførsel av ytterligere nitrogen i Bremsnesfjorden som følge av utslippstillatelsen, vil fjordens moderate miljøtilstand for kvalitetselementet nitrogen forverres ytterligere, og miljømålet vil ikke nås.

2. Avslutning og konklusjon

Naturvernforbundet gjør gjeldende at utslippene det er gitt tillatelse til vil forringe miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og miljømål for vannforekomstene vil ikke nås. Dette er i strid med vannforskriften § 4.

Naturvernforbundet mener derfor det ikke er adgang til å gi tillatelse til de omsøkte utslippene, og ber om at tillatelsen omgjøres til avslag.

Det vises også til klagegrunnene i opprinnelig klage.

Vennlig hilsen

Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Tine Larsen
Advokat